Aanvullende technische vragen Ons Belang

1. U heeft aangegeven dat de Provincie Fryslân vanaf dit jaar vooraf de begrotingen van de Friese gemeenten beoordeelt. De redenen/motivatie om dat te doen is ons niet duidelijk**. We lezen graag motivatie van de Provincie om begrotingen vooraf te beoordelen.**

Antwoord 1. De provincie beoordeelt de begroting officieel na vaststelling door de gemeenteraad. Op basis van de vastgestelde begroting bepaalt de provincie haar toezichtsvorm. Repressief dan wel preventief. Informeel heeft de provincie de begroting voor vaststelling door de gemeenteraad beoordeeld en ons geïnformeerd dat als de begroting niet aangepast zou worden zij conform de regels van toezicht de saldi van de begroting zou gaan aanpassen. Volgens de geldende regelgeving zijn reserve mutaties altijd incidenteel en worden deze gecorrigeerd op het begrotingssaldo. In ons geval zou dat betekenen dat de begroting niet sluitend zou zijn. Vandaar dat wij in de aanbiedingsbrief en in de bijlagen correcties hebben opgevoerd die een juist beeld geven van de structurele positie.

De motivatie van de Provincie is dat zij ons wilden helpen om een juist saldo te presenteren zodat er niet achteraf een correctie van de zijde van de provincie nodig zou zijn geweest.

2. De provincie is financieel toezichthouder op gemeenten. Het betreft de uitvoering van de wettelijk opgedragen taak, zoals omschreven in Artikelen 186 t/m 215 Gemeentewet en Artikel 12 Financiële-verhoudingswet. Financieel toezicht vindt dus zijn basis in de wet én is gebaseerd op vertrouwen (zie ook GKT 2020 gemeenten). **Waardoor is dat vertrouwen er niet meer?**

Antwoord 2. Het vertrouwen is er juist wel, de provincie heeft juist meegedacht in een oplossing door vooraf ons te informeren.

3. De aanwijzingen die de Provincie donderdag 30/vrijdag 31 november gaf hebben geleid tot een andere begroting dan die er lag. Uit de toelichting bleek dat de (meerjaren)begroting van de gemeente Schiermonnikoog niet structureel en reëel in evenwicht was. In het raadsoverleg van 4 november is aangegeven dat er o.a. wijzigingen aangebracht zijn in de programma's 1 t.m. 5 om het structureel sluitend te krijgen, dat de incidentele uitgaven en inkomsten uit de begroting moesten worden gehaald (w.o. bijdragen uit de algemene reserve) en er 7 paragrafen moesten worden aangepast.

   Wij ontvingen op 1 november 9 bijlagen bij de mail m.b.t. bovenstaande.

   Voor de duidelijkheid, wij proberen te begrijpen wat er veranderd is en waarom, vandaar bovenstaande en onderstaande vragen. Mogelijk zullen we na het verder bestuderen van de begroting nog aanvullende vragen hebben.

   Het erratum begroting 2026 laat het financiële beeld van de (meerjaren)begroting zien:

	2026	2027	2028	2029
Structurele begrotingssaldo	**105.621**	**- 178.567**	**-206.560**	**- 94.442**

In de eerder gepresenteerde begroting was het beeld:

	2026	2027	2028	2029
Structurele begrotingssaldo	213.621	47.433	32.440	152.558

Antwoord 3. Pagina 10 van de eerste versie van de begroting laat een gerealiseerd resultaat/begrotingssaldo zien van bovenstaande bedragen, dit is niet het structurele begrotingssaldo. Het structurele begrotingssaldo is het begrotingssaldo na het saldo van de incidentele baten en lasten. We verwijzen naar bijlage A bij onze antwoorden. Daar kunt u zien wat voor het begrotingsjaar 2026 de wijzigingen zijn geweest. En hierin kunt u zien dat het begrotingssaldo in alle versies ongewijzigd is gebleven. De verschillen zitten in de incidentele baten en lasten. Helemaal onderaan in deze bijlage is een verklaring gegeven van deze verschillen.

4. De begroting waar wij het 14 november over hebben laat dezelfde getallen/bedragen zien als in de eerder gepresenteerde begroting (pag 10):

	2026	2027	2028	2029
Structurele begrotingssaldo	213.621	47.433	32.440	152.558

Antwoord 4. Dat klopt, echter laten bovengenoemde bedragen het geraamd resultaat/begrotingssaldo zien en niet het structurele begrotingssaldo. Het is juist dat het geraamd resultaat/begrotingssaldo op pagina 10 van de laatste versie van de begroting ongewijzigd is t.o.v. de eerste versie. Immers aan de cijfers zelf van de begroting is niets veranderd. De verschillen zaten in de incidentele baten en lasten en de hierbij behorende bijlagen 7 en 8. En de presentatie van bijlage 2.

5. **Is dit dan een correcte presentatie van de begroting?**

Antwoord 5. De correcte presentatie van de begroting, na aanpassing volgens de aanbiedingsbrief staat op pagina 6 van de begroting.

6. Op pagina 6 van de gewijzigde begroting staat een overzicht **Structureel begrotingssaldo**

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Lasten exc mutatie	-11.335	-11.469	-11.479	-11.426
Baten exc mutatie	11.178	11.294	11.347	11.409
Geraamd saldo	**-157**	**-175**	**-132**	**-17**
Toevoeging reserves	-185	-136	-136	-136
Onttrekking reserves	555	358	301	306
Geraamd resultaat	**213**	**47**	**33**	**153**
Incidentele lasten incl toevoeging reserves	737	210	140	137
Incidentele baten incl onttrekking reserves	-756	-351	-214	-291
Structurele begrotingssaldo voor 1e begrotingswijziging	**194**	**-94**	**-41**	**71**

In het raadsvoorstel geeft u aan dat er een 2e overleg heeft plaatsgevonden met de Provincie en dat een aantal structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves in de bijlage gewijzigd zijn naar incidenteel. **Welke zijn dat? En waarom kunnen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves nu incidenteel zijn? Wat betekent dit voor de nabije toekomst in financieel opzicht en het beleid (bezuinigingen)?**

Antwoord 6. Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves zijn altijd incidenteel. De volgende mutaties stonden onterecht in het overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves en zijn nu opgenomen op het overzicht incidentele baten en lasten:

Programma/reserves (bedragen x 1.000)	2026		2027		2028		2029	
	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen
Sociaal								
Mutaties Reserve Samenw erkingsschool Yn de Mande	8	-	4	-	4	-	4	-
Leefomgeving								
Mutaties Reserve lichtmasten	8	-	8	-	8	-	8	-
Mutaties Reserve Veerdam	7	-10	7	-10	7	-10	7	-10
Mutaties Reserve Wet Open Overheid (WOO)	-	-42	-	-43	-	-43	-	-43
Economie en werkgelegenheid								
Mutaties Reserve baggeren jachthaven	28	-	28	-	28	-	28	-
Financiering en belastingen								
Mutaties Algemene reserve	35	-	35	-	35	-	35	-
Mutaties Reserve Wet Open Overheid (WOO)	55	-	55	-	55	-	55	-
Totaal	141	-52	137	-53	137	-53	137	-53

Zie ook bijlage A bij deze mail voor een toelichting op het begrotingsjaar 2026.

7. U stelt een 1e begrotingswijziging 2026 voor, nog voordat er een begroting 2026 is vastgesteld. **Hoe gaat dat procedureel? Wordt er eerst gestemd over de begroting 2026 en daarna over een begrotingswijziging?**

Antwoord 7. De vaststelling van de begroting is inclusief de 1e begrotingswijziging op basis van de aanbiedingsbrief. Daarmee wordt het structureel begrotingssaldo vastgesteld op:

Structureel begrotingssaldo

Bedragen (x 1.000)	***2026***	***2027***	***2028***	***2029***
Lasten exclusief mutaties reserve	-11.335	-11.469	-11.479	-11.426
Baten exclusief mutaties reserve	11.178	11.294	11.347	11.409
Geraamd saldo van baten en lasten	**-157**	**-175**	**-132**	**-17**
Toevoegingen reserves	-185	-136	-136	-136
Onttrekkingen reserves	555	358	301	306
Geraamd resultaat	**213**	**47**	**33**	**153**
Incidentele lasten incl. incidentele toevoegingen reserves	737	210	140	137
Incidentele baten incl. incidentele onttrekkingen reserves	-756	-351	-214	-219
Structureel begrotingssaldo, voor 1e begrotingswijziging	*194*	*-94*	*-41*	*71*
1e begrotingswijziging 2026:				
1. Aanvullen bestemmingsreserves vanwege negatief saldo				
4211202 Reserve lichtmasten	27			
4211201 Reserve Sociaal Domein	268			
Onttrekking Algemene reserve t.b.v. aanvulling bestemmingsreserves	-295			
Subtotaal	*0*	*0*	*0*	*0*
2. Vervallen lasten voor renovatie drijvende stijgers omdat hiervoor investeringskredieten zijn opgenomen in de begroting	0	0	80	80
Vervallen onttrekking aan reserve			-80	-80
	0	0	0	0
3. Structurele aanvulling voorziening onderhoud wegen vanwege negatief saldo vanaf 2027	0	-25	-25	-25
4. Nog op te nemen baat en last als gevolg van de vastgestelde NFK:				
Herstraten terrein van de veerhaven (aansluitend aan het concessieterrein) in 2026. Dekking bestemmingsreserve Veerdam en algemene reserve.	565			
Onttrekking reserve Veerdam	-540			
Onttrekking algemene reserve (restant)	-25			
	0			
Structureel begrotingssaldo, na 1e begrotingswijziging	**194**	**-119**	**-66**	**46**

8. **<u>En betreft de begrotingswijziging het onttrekken van (295 + 25 =) € 320.000,= uit de Algemene Reserve? En dat ten behoeve van de reserves Sociaal Domein, Reserve Lichtmasten? Waarom is dat nodig? En hoe kunnen we dat 'koppelen' aan bijlage 2 , pagina 126; daar staat een bedrag van € 251.750 als onttrekking.</u>**

<u>Antwoord 8</u>. De onttrekking is nodig omdat:

1. Reserve lichtmasten en reserve sociaal domein anders negatief zijn. Dat is niet toegestaan conform BBV, een reserve kan en mag niet negatief zijn. De provincie staat dit ook niet toe en zou de begroting op dit punt aanpassen. Om dit voorkomen wordt voorgesteld deze reserves aan te vullen via de 1e begrotingswijziging 2026.
2. Omdat de onttrekking in de 1e begrotingswijziging wordt verwerkt zit deze niet in het overzicht van bijlage 2. Daarom is in de aanbiedingsbrief een overzicht van de Algemene reserve weergeven waarin het effect van deze wijziging is opgenomen.

Effect van de 1e begrotingswijziging op de algemene reserve:

Bedragen (x 1.000)	2026	2027	2028	2029
Stand voor 1e begrotingswijziging per 31-12	1.092	1.174	1.239	1.426
Af: begrotingsresultaat voor 1e begrotingswijziging	-213	-47	-33	-153
Bf: begrotingsresultaat na 1e begrotingswijziging	213	22	88	208
Aanvullen bestemmingsreserves vanwege negatief saldo	-295			
Onttrekking restant voor herstraten Veerdam	-25			
	-320	-25	55	55
Saldo begrote stand algemene reserve per 31-12	**772**	**829**	**949**	**1.191**

Vragen m.b.t. bijlage 7

9. In de originele begroting staan mutatie van resp. 17, 17, 72, en 10; opgeteld € 116 k. Nu een bedrag van € 120 k en de jaren daarna € 156, € 159 en € 159 k. Dat was € 86, € 86 en € 86. **Graag uitleg en toelichting op de wijzigingen en de consequenties.**

Antwoord 9. Omdat de weergave van bijlage 7 niet correct was en deze mutaties gecorrigeerd moeten worden op het structurele saldo, zijn de mutaties aangepast. Zo zijn de incidentele mutatie uit bijlage 8 verplaatst naar bijlage 7 en waar de bijlage niet correct was is deze aangepast zodat deze aansluit bij de definitie incidenteel. Het effect op het structurele saldo is ten opzichte van de eerdere begroting positie, zie onderstaande schema:

Incidentele baten en lasten	2026		2027		2028		2029	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Bijlage 7 Oud	682	358	485	176	415	183	480	176
Bijalge 7 Nieuw	756	737	351	210	214	140	219	137
	74	379	-134	34	-201	-43	-261	-39
Oude begroting, voor aanpassing bijlagen:								
Resultaat begroting	213		47		33		153	
Correctie incidenteel oud	-324		-309		-232		-304	
Gecorrigeerd structureel saldo	-111		-262		-199		-151	
Als er geen aanpassing zou zijn gedaan dan zouden voor het toezicht van de provincie alle jaren negatief zijn en dus niet sluiten								
Nieuwe begroting incl. aangepaste bijlagen:								
Resultaat begroting	213		47		33		153	
Correctie incidenteel nieuw	-19		-141		-74		-82	
	194		-94		-41		71	
Positief effect op structureel saldo tussen oude en nieuwe bijlage 7	305		168		158		222	

10. In de originele begroting stond een budget van € 320 k voor PAW. **Deze staat nu niet meer in de bijlage. Graag een toelichting en de consequenties. De budgetten voor de werkgroepen PAW zijn uit het overzicht gehaald. Waarom? En wat zijn de consequenties daarvan?**

Antwoord 10. In de oude bijlage 7 stonden de kosten voor PAW er verkeerd in. De budgetten voor de werkgroepen zijn opgeteld 178 en zijn in de nieuwe bijlage als volgt opgenomen:

Opgenomen in nieuwe bijlage 7:

Programma Aardgasvrije Wijken	178	178

Opgenomen foutieve bedragen in oude bijlage 7:

Correctie budget PAW	-320	320

11. **Voor de verkiezingen van de gemeenteraad was een bedrag opgenomen van € 10 k. Nu niet meer? Waarom? Zijn er geen (extra) kosten gebonden aan de verkiezingen?**

Antwoord 11. Omdat verkiezing structureel zijn hoorde deze niet thuis in het overzicht incidentele baten en lasten. Het budget staat overigens wel in de begroting.

12. **Wat is de mutaties Algemene reserve van € 35 k ?**

Antwoord 12. Dit betreft de jaarlijkse toevoeging aan de algemene reserve.

13. **Waarom is het bedrag van de reserve WOO gewijzigd?**

Antwoord 13. In bijlage 8 stond de WOO opgenomen (in twee regels), deze zijn incidenteel en dus verplaatst naar bijlage 7.

Bijlage 2

14. **Waarom zijn de (vermoedelijke) begrotingsresultaten opgenomen in de staat van algemene reserve? En; het subtotaal van de toevoegingen klopt niet; dat geldt ook voor de jaren erna.**

Antwoord 14. Omdat de begrotingssaldo's worden verrekend met de Algemene reserve. Dit is natuurlijk een verwachting, maar dat geldt voor de hele begroting en meerjarenraming.

De telling van het subtotaal toevoegingen is inderdaad niet correct. De toevoeging van het resultaat ontbreekt. In de eindtelling is deze wel meegenomen zodat het saldo per 31-12 wel klopt.

15. **En graag een toelichting op de bedragen van de Algemene Reserve op pagina 125: toevoegingen en onttrekkingen, begrotingsresultaten.**

Antwoord 15. Hieronder de onttrekkingen aan de Algemene Reserve. De toevoegingen betreffen de € 35.000 per jaar toevoeging en de verwachte begrotingssaldi 2026-2029.

Omschrijving	Bedrag 2026	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029
Ontrekking tbv manege 2021-2025 6530206 p1	2.500	-	-	0,00
Eenmalig budget i.v.m. organisatieontwikkeling FCL 6922152	200.000	-	-	0,00
Budget i.v.m. kennismaking/teambuilding nieuwe college FCL 6001150	10.000	-	-	0,00
Onderzoek naar castratie huiskatten FCL 6140101	2.500	-	2.500	0,00
Budget voor Uitwerking Integrale Waterveiligheidstrategie FCL 6723107	25.000	-	-	0,00
Budget i.v.m. gemeenteraadsverkiezingen 2026 FCL 6003258	11.750	-	-	0,00
	251.750	-	2.500	-

Namens Ons Belang,

Mirjam Smit